

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Graafinen ohjeistus

Sisältö

Esipuhe	3
Merkki ja tekstiosa	
Ympäristöministeriön tunnus	4
Ministeriön nimi	4
Tekstiosan kirjasintyyppi	4
Suoja-alue	5
Tunnuksen värit	
Värimääritykset	6
Tunnuksen värimuodot ja asettelu	
Asettelu	7
Tunnuksen pienin sallittu koko	7
Tunnuksien sähköiset originaalit	8
Typografia toimistotuotteissa	
Toimistotuotteiden kirjasintyypit	9
Calibriä käytetään seuraavasti:	9
Typografia painotuotteissa	
Painotuotteiden kirjasintyypit	10
Värit	
1-tason värit	12
2-tason värit	12

Esipuhe

Tämän graafisen ohjeiston tarkoituksena on vahvistaa ja yhtenäistää ympäristöministeriön visuaalista ilmettä. Ohjeet on suunniteltu helpottamaan ja nopeuttamaan erilaisten viestintätuotteiden ulkoasusuunnittelua.

Graafista ohjeistoa päivitetään tarpeen mukaan.

Tuotteiden taittomallit, logot ja tarkemmat ohjeet löytyvät ympäristöhallinnon kuvapankista. Koko ympäristöministeriön henkilökunnalla on käyttöoikeus kuvapankkiin ja kirjautuessa käytetään viraston omia tunnuksia.

Kuvapankin osoite on:

<http://ymparisto.aineisto.fi>

Ympäristöministeriön visuaalinen ilme on uudistettu vuonna 2012. Uudistuksen taustalla ovat uusittu strategia ja aluehallinnon muutokset.

Ympäristöministeriön tunnus muodostuu moderniin muotokieleen istutetusta leijonasta ja kolmikielisestä tekstiosasta. Kolmikielinen tunnus kuvaa kaksikielistä maamme ja ministeriön roolia globaaleissa ympäristöasioissa.

Sininen pohjaväri ja valkoinen leijona, kuvaavat suomalaista virastoa ja tuovat sille hallinnollista arvokkuutta. Sininen pohjaväri sekä vihreät kaaret sen ympärillä, tukevat mielikuvaa ympäristöministeriön tärkeästä työstä suomen luonnon sekä rakennetun ympäristön hyväksi. Tunnuksen on suunnitellut AD Milla Toro, Innocorp Oy.

1 Tunnus | Merkki ja tekstiosa

Ympäristöministeriön tunnus

Merkki ja 2 Tekstiosa yhdessä muodostavat **ympäristöministeriön virallisen tunnuksen.**

Ministeriön nimi

Ministeriön virallinen nimi on logotekstinä kolmella kielellä (Suomi, Ruotsi ja Englanti) seuraavasti:

Ympäristöministeriö

Miljöministeriet

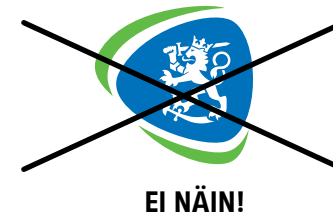
Ministry of the Environment

Tunnuksen merkki- ja tekstielementtejä ei saa irrottaa toisistaan. Ne eivät voi esiintyä erillisinä eikä niitä saa asemoida uudestaan. Poikkeustapauksissa ota yhteyttä viestintäyksikköön.

Tekstiosan kirjasintyyppi

Tekstiosan kirjasintyyppi on Veto Com.

Tunnuksesta käytetään aina alkuperäisiä sähköisiä originaaleja, joiden nimeämisestä on ohje sivulla 8.

HUOM! Tunnusta ei saa missään tapauksessa skaalata (venyttää) siten, että sen mittasuhteet muuttuvat alkuperäisestä muodosta. Eikä merkkiä saa erottaa tekstiosasta.

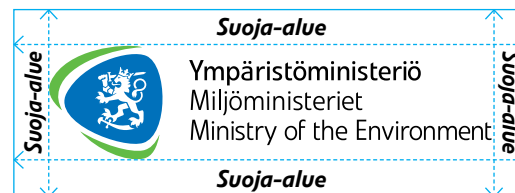
1 Tunnus | Suoja-alue

Tunnusta käytettäessä on otettava huomioon suoja-alue, jolla tarkoitetaan tyhjää tilaa, joka jätetään tunnuksen ylä- ja alapuolelle sekä sivuille. Tälle alueelle ei saa sijoittaa tekstiä, kuvia, tunnuksia tai muita sellaisia elementtejä, jotka vaarantavat tunnuksen hyvän näkyvyyden.

Minimi suoja-alue on 1/3 tunnuksen korkeudesta laskettuna.

Tässä mallissa 1 tunnuksen korkeus on 30 mm, jolloin suoja-alue on 10 mm ylä- ja alapuolella, sekä sivuilla.

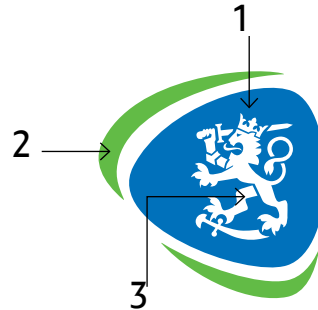

Tässä mallissa tunnuksen korkeus on 15 mm, jolloin suoja-alue on 5 mm ylä- ja alapuolella, sekä sivuilla.

1 Tunnus | Tunnuksen värit

Tunnus painetaan painotuotteissa (esitteissä, lehdisissä, ilmoituksissa, yms.) CMYK-väreillä.

Tuotteissa, jotka ova 3-värisiä (esim. käyntikortit, painettavat lomakkeet ja kirjekuoret) käytetään PMS-värejä. PMS-värejä käytetään usein myös tarkkaa värimääritystä vaativissa painotuotteissa sekä liikelahjojen painatuksissa.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Värimääritykset

- **CMYK-värit** muodostuvat neljästä eri osaväristä: cyan, magenta, yellow ja black (K). Tätä järjestelmää käytetään yleisimmin kirjapainoissa 4-väripainatuksissa.
- **PMS-värit** ovat kirjapainojen erikoisvärejä, joita käytetään lisäväreinä tai silloin, kun halutaan varmistaa värin samanlainen toistuvuus eri painotuotteissa. PMS-värejä käytetään myös erilaisissa erikoismateriaalien painatuksissa.
- **RGB-värit** ovat sähköisiin tuotteisiin tarkoitettuja värejä, joita käytetään Wordilla, Excelillä ja PowerPointilla työskennellessä sekä sähköisissä tuotteissa, kuten Internetissä ja TV:ssä.
- **HTML-värikoodit** on tarkoitettu www-sivujen tekijöille.
- **RAL-värit** ovat maalikarttojen värejä. Näitä värejä käytetään rakennusteollisuudessa (arkkitehdit ja maalarit).

PMS: **300 CP**
CMYK: C: 99, M: 51, Y: 0, K: 0
RGB: R: 0, G: 101, B: 189
HTML: 0065BD
RAL: 260 4045

PMS: **300 UP**
CMYK: C: 100, M: 35, Y: 0, K: 0

PMS: **368 CP**
CMYK: C: 65, M: 0, Y: 100, K: 0
RGB: R: 120, G: 190, B: 32
HTML: 78E20
RAL: 120 70 60

PMS: **368 UP**
CMYK: C: 52, M: 0, Y: 86, K: 0

WHITE
RGB: R: 255, G: 255, B: 255
HTML: FFFFFFFF

BLACK
CMYK: K:100
RGB: R: 0, G: 0, B: 0
HTML: 000000

HUOM! Värit muuttuvat kun ne painetaan erityyppisille papereille, siksi jokaisesta väristä on tehty erilaiset cmyk-arvot:

- **CP-värit** ja näiden CMYK-arvot on tarkoitettu päällystetylle paperille.
- **UP-värit** ja näiden CMYK-arvot on tarkoitettu päällystämättömälle paperille.

1 Tunnus | Tunnuksen värimuodot ja asettelu

Tunnusta suositellaan käyttämään ensisijaisesti 1 värillisenä.

Tunnusta voidaan käyttää myös 2 harmaasävyisenä, 3 mustavalkoisena ja 4 valkoisena (negana) sellaisissa tuotteissa, joissa värillisen tunnuksen käyttö ei tulostus- tai painoteknisistä syistä ole mahdollista tai se aiheuttaa lisäkustannuksia. Tällaisia tuotteita voivat olla esimerkiksi 1-väriset painotyöt ja pelkätään tulostukseen tehtävät työt. 2 Harmaasävyistä tunnusta suositellaan käytettäväksi mm. mustavalkoisissa lehti-ilmoituksissa.

4 Valkoista (nega) tunnusta ei saa asettaa kuin 100 %:n mustan, sinisen ja vihreän väripinnan päälle. Värimääritykset ovat sivulla 12.

Asettelu

Värillinen, harmaasävyinen ja mustavalkoinen tunnus asetellaan aina valkoisen pinnan päälle. Asettelyssä huomioidaan tunnuksen suoja-alue.

Tunnuksen pienin sallittu koko

Tunnusta ei tule käyttää 5 pienemmissä koon, kun **10 mm** tunnuksen korkeudesta mitattuna.

1

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

2

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Black 70 %

Black 30 %

Black 100 %

3

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

4

HUOM! tunnusta ei ole tarkoitettu aseteltavaksi laatikkoon, mallit ovat vain havainnollistamassa väripintaa, jolle valkoisen (nega) tunnuksen voi asettaa.

5

1 Tunnus | Tunnuksien sähköiset originaalit

Tunnuksesta on lukuisia erilaisia sähköisiä originaaleja, koska eri käyttötarkoituksissa tarvitaan erilaisia tiedostomuotoja. Käyttämällä kuhunkin käyttötarkoitukseen parhaiten soveltuvaa sähköistä originaalia vältetään monilta ongelmilta tiedoston käsittelyssä.

Painotuotteet

Originaalit ovat CMYK-väreissä ja niiden resoluutio on 300 dpi. Näitä originaaleja tarvitsevat erityisesti kirjapainot ja taittajat, jotka tekevät painotuotteita niille tarkoitetuilla ohjelmilla.

Toimisto-ohjelmat

Yleisimmissä toimisto-ohjelmissä, kuten Wordissa, Excelissä ja PowerPointissa, käytetään png ja jpg-tiedostoja. Tarvittava elementti sijoitetaan käsiteltävään tiedostoon komennolla Lisää > Kuva > Tiedostosta.

Muita sähköisiä tuotteita ovat Internet-sivut, HTML- ja PDF-julkaisut sekä TV. Näissä käytetään jpg, png ja gif -tiedostoja, joiden värimääritykset vastaavat sähköisen käyttöympäristön tarpeita.

Sähköiset originaalit ovat saatavilla Ympäristöhallinnon kuvapankista osoitteesta:

<http://ymparisto.aineisto.fi>

ym_cmyk_cp.eps

Tunnuksen nimi, joka on sama kaikissa originaaleissa.

Originaalin värillisyydet:

pms = 3-värinen
ks. sivu 6.
cmyk = 4-värinen
grey = harmaasävyinen
black = mustavalkoinen
rgb = värillinen toimisto-ohjelmiin ja sähköisiin tuotteisiin
white = valkoinen

cp = Päällystetylle paperille
up = Päällystämättömälle paperille

Tiedosto-tyyppi: pakollinen ohjelmistojen tarvitsema loppupääte.

Tiedostotyypit:

.jpg = Wordiin, Exceliin ja PowerPointtiin
.png = Wordiin, Exceliin ja PowerPointtiin
.eps = Vektorimuoto, mm. painotuotteiden taitto-ohjelmiin
.ai = Illustrator CS4 vektorinatiivimuoto

HUOM!

Toimistotuotteisiin tarkoitetuissa tunnuksissa negamuodossa (valkoinen) olevaa tunnusta ei ole jpg-muodossa, koska tämä muoto ei tue tiedoston läpinäkyvyyttä. Jos tunnusta tarvitaan negana, kannattaa käyttää png-tiedostoja.

1 Tunnus | Typografia toimistotuotteissa

Ympäristöministeriön yhtenäisten kirjasintyyppien (typografian) tehtävänä on ylläpitää yksilöllistä yhteisökuva. Kirjasintyyppien oikea käyttö parantaa myös julkaisujen ja muiden viestintämateriaalien luettavuutta. Käytettävät kirjasintyypit ovat toimistotuotteissa ja painotuotteissa erilaiset.

Toimistotuotteiden kirjasintyypit

Toimisto-ohjelmissa eli Wordilla, Excelillä ja PowerPointilla tuottavissa materiaaleissa käytetään Calibri-kirjasinta.

Calibriä käytetään seuraavasti:

Suosittelaa, että pää- ja väliotsikot kirjoitetaan Calibri lihavalla (bold) ja muu teksti normaalilla (regular). Mahdolliset tekstien korostukset voidaan tehdä kursiivilla tai lihavoineilla. Tekstien (myös otsikoiden) kirjoittamista verssaalein (ISOIN) kirjaimin on vältettävä.

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Calibri
Regular

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Calibri
Italic

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Calibri
Bold

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Calibri
Bold
Italic

1 Tunnus | Typografia painotuotteissa

Painotuotteiden kirjasintyypit

Kirjasintyypit ovat **Veto Com** ja **Eidetic Neo**.

Veto Com

Moderni päätteetön Veto Com on groteski-kirjasin, joka on muodoltaan moderni, selkeä ja malliltaan hieman kapea.

Veto Com-kirjasinta suositellaan käytettäväksi tuotteissa, joissa on määrällisesti vähän tekstiä, kuten: esitteet, julisteet, ilmoitukset, roll-upit, liikelahjapainatukset, kutsut, kortit ja sellaisissa lomakkeissa, jotka suunnitellaan graafikoilla.

Kutsuissa ja korteissa voidaan käyttää myös koristeellisempaa Eidetic Neoa, joka on esitelty viereisellä sivulla.

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Light

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Medium

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Light
Italic

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Medium
Italic

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Regular

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Bold

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Regular
Italic

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Veto Com
Bold
Italic

Eidetic Neo

Päänteellinen Eidetic Neo kuuluu uusantikva-kirjasimiin. Tällä kirjasimella on myös hyvät lukuominaisuudet, vaikka se on muodoltaan moderni.

Eidetic Neoa voidaan käyttää sellaisissa tuotteissa, joissa on paljon tekstiä (laajemmat esitteet, lehdet, raportit, vuosikertomukset). Jos varsinainen leipäteksti ladotaan Eidetik Neolla, voidaan Veto Com-kirjasinta käyttää esimerkiksi otsikoissa (pää- ja väliotsikot), kuvateksteissä, taulukoissa ja graafeissa.

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Eidetic Neo
Regular

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Eidetic Neo
Bold
Italic

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Eidetic Neo
Italic

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Eidetic Neo
Black

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Eidetic Neo
Bold

ABCDEFGHIJKLMNO
abcdefghijklmno
1234567890

Eidetic Neo
Omni

1 Tunnus | Värit

Ympäristöministeriön tuotteisiin on suunniteltu oma väripaletti, jota käytetään kaikissa painetuissa ja sähköisissä tuotteissa yhdenmukaisesti visuaalista ilmettä. Värit on luokiteltu kahteen eri tasoon seuraavasti:

1-tason värit

Nämä väri koostuvat tunnuksesta käytetyistä sinisestä ja vihreästä.

2-tason värit

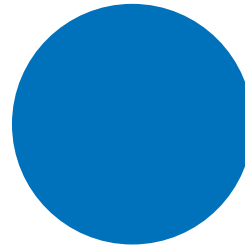
On suunniteltu sopimaan päävärin kanssa. Näitä värejä käytetään tarkoitukseen sopivalla tavalla, esimerkiksi tehosteväreinä, grafiikassa ja taulukoissa.

HUOM! Värimerkinnät

Värit muuttuvat kun ne painetaan erityyppisille papereille, siksi jokaisesta väristä on tehty erilaiset cmyk-arvot:

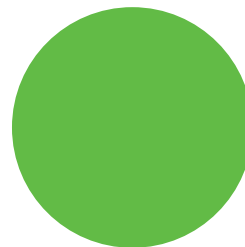
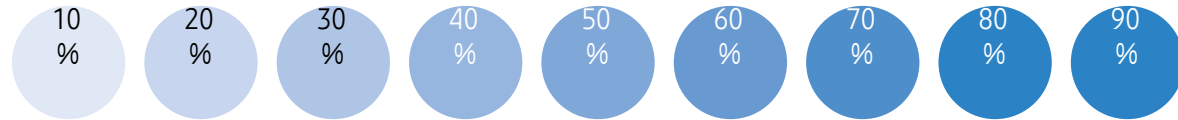
- **CP-värit** ja näiden CMYK-arvot on tarkoitettu päällystetylle paperille.
- **UP-värit** ja näiden CMYK-arvot on tarkoitettu päällystämättömälle paperille.

1-tason värit

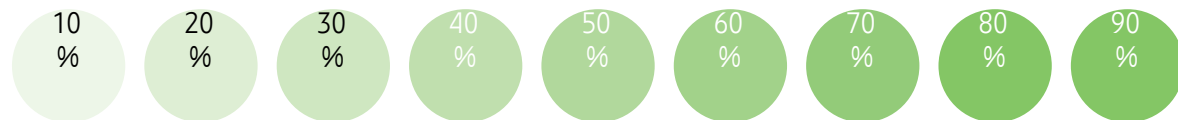
PMS: **300 CP**
CMYK: C: 99, M: 51, Y: 0, K: 0
RGB: R: 0, G: 101, B: 189
HTML: 0065BD
RAL: 260 4045

PMS: **300 UP**
CMYK: C: 100, M: 35, Y: 0, K: 0

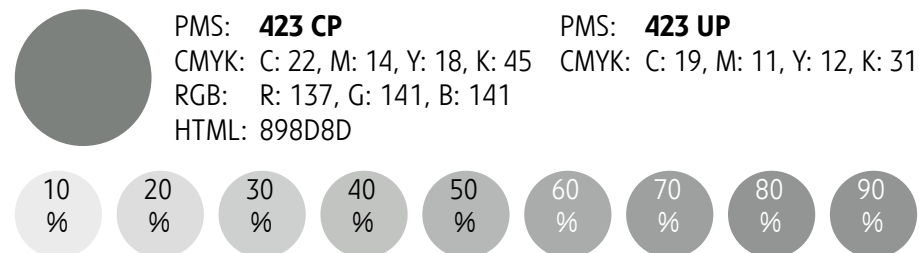
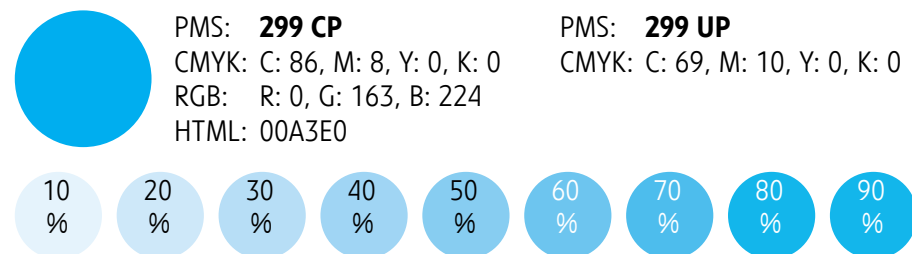
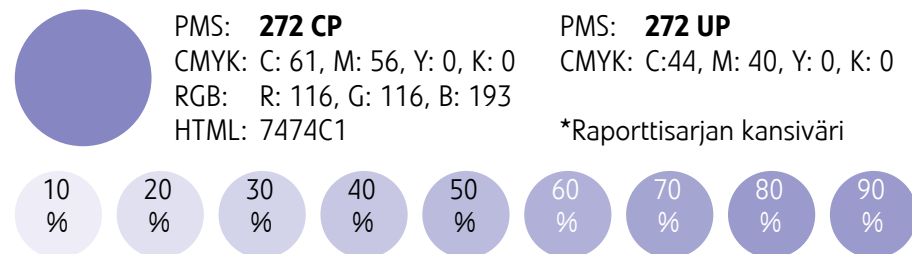
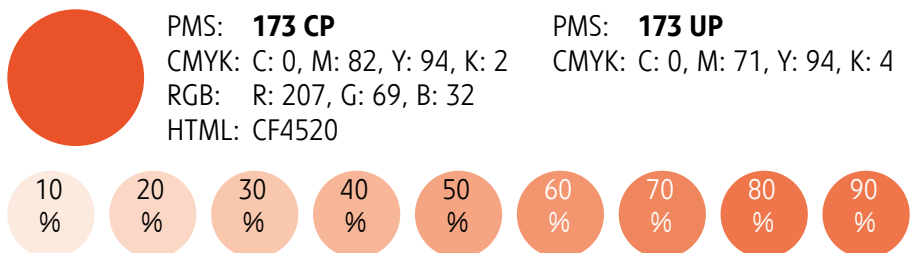
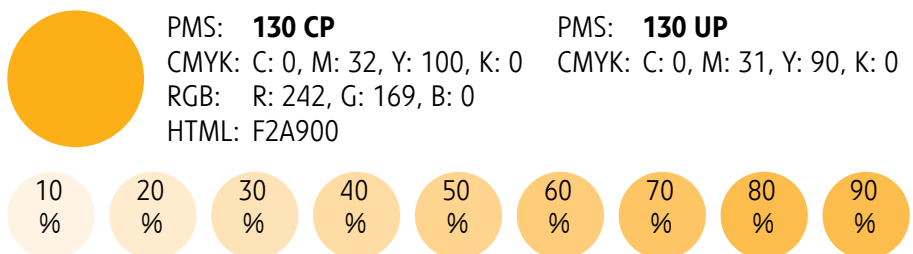
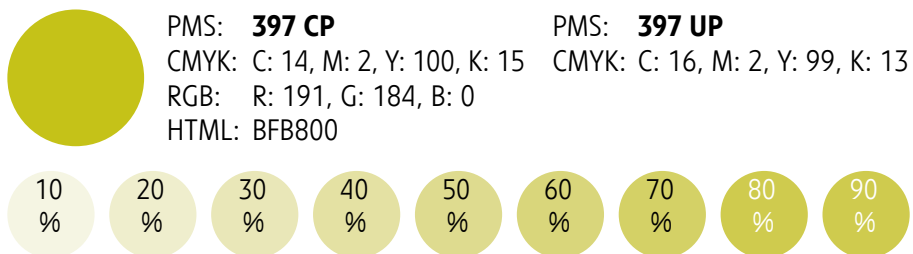

PMS: **368 CP**
CMYK: C: 65, M: 0, Y: 100, K: 0
RGB: R: 120, G: 190, B: 32
HTML: 78BE20
RAL: 120 70 60

PMS: **368 UP**
CMYK: C: 52, M: 0, Y: 86, K: 0

2-tason värit

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO